

Lasy Państwowe

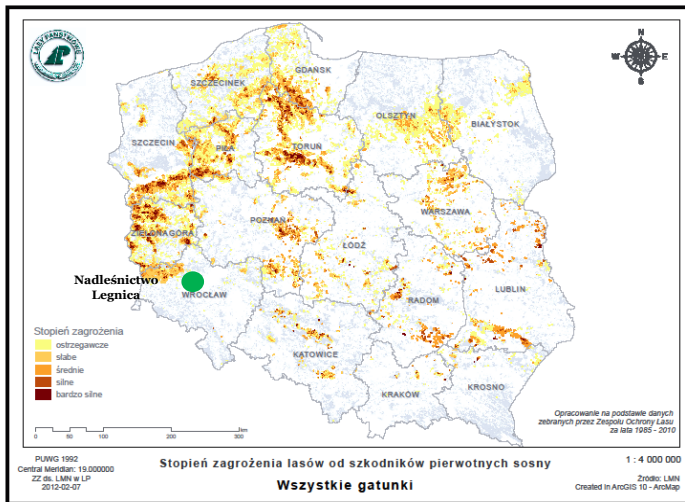
Narada Urzędzeniowa do projektu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Legnica na lata 2027-2036

Wrocław, 16.04.2025 r.

Instrukcja Urządzania Lasu

§ 8

4) wystąpienie kierownika ZOL, w formie prezentacji, zawierające informacje z zakresu ochrony lasu, w szczególności z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiołę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.) wraz ze wstępną oceną zdrowotności oraz przedstawieniem wykazu drzewostanów do objęcia szczególną uwagą w trakcie taksacji, ze względu na odnotowane uszkodzenia i wpływ na ocenę stabilności drzewostanów nadleśnictwa.

Obszar gradacyjny

Na terenie Nadleśnictwa nie występuje obszar gradacyjny szkodników pierwotnych sosny.

W roku 2024 uaktualniono wykaz stałych
Partii Kontrolnych, których wyznaczono w
ilości **40 szt.**

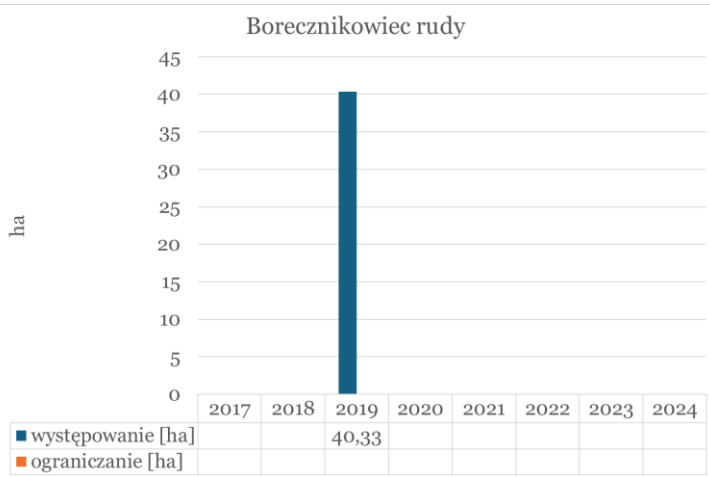
W latach **2017 – 2024** na terenie Nadleśnictwa Legnica nie stwierdzano wzmożonego występowanie gatunków owadów zaliczanych do szkodników pierwotnych sosny.

Odnotowano szkody w uprawach i młodnikach sosnowych spowodowane przez gatunki:

- ☞ **Borecznikowiec rudy**
- ☞ **Smolik znaczony**
- ☞ **Szeliniak sosnowiec**

Szkodniki owadzie na gatunkach iglastych:

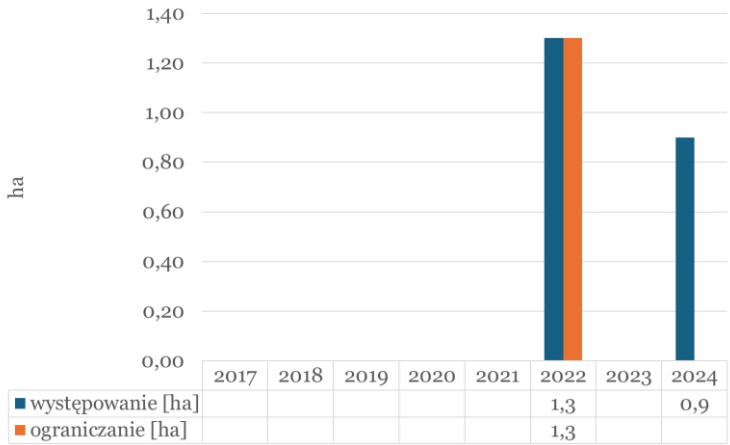
- ❖ Borecznikowiec rudy 2019 r.
- ❖ Smolik znaczony: 2022-2024 r.
- ❖ Szeliniaki: 2017, 2018 r.
- ❖ Przyplaszczek granatek: 2018-2019 r.
- ❖ Rytownik dwuzębny: 2019 r.
- ❖ Kornik ostrozębny: 2019 – 2020 r.
- ❖ Kornik modrzewiowiec: 2019 r.
- ❖ Mszyce na gatunkach iglastych: 2017-2019, 2021-2024 r.

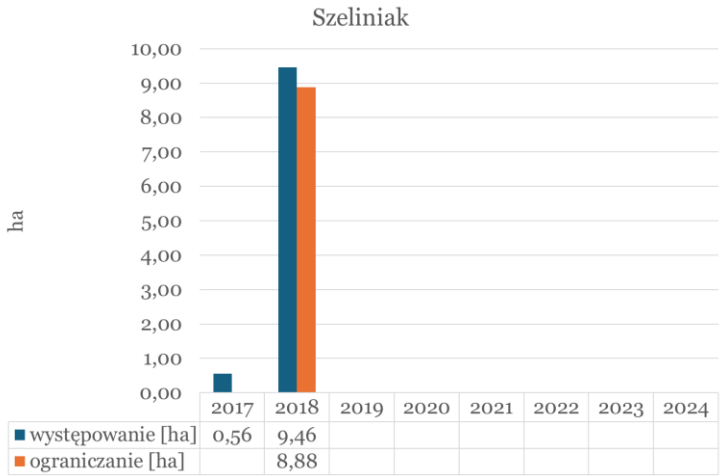

www.zollodz.lasy.gov.pl

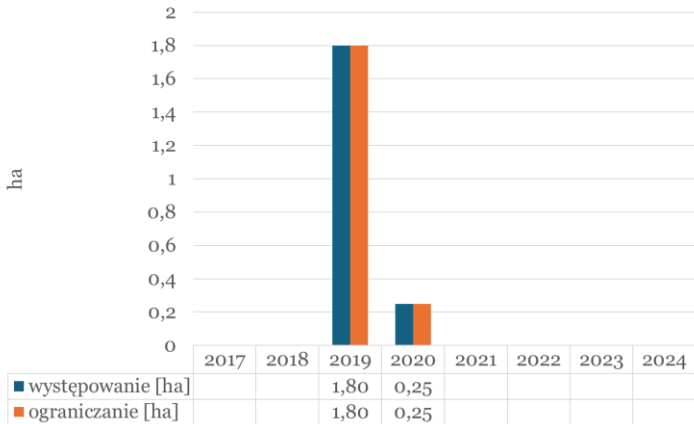
Smolik znaczony

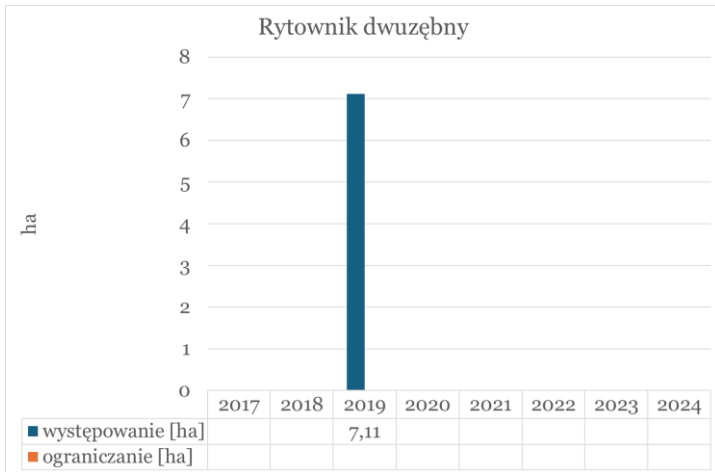

Przytłuszczek

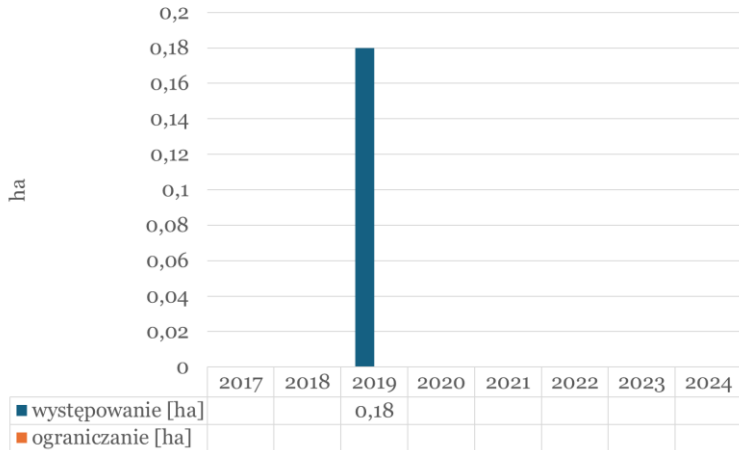

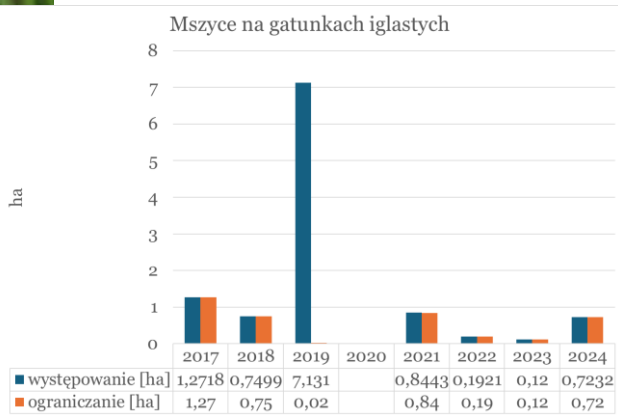
Fot. Marek W. Kozłowski

Kornik modrzewiowiec

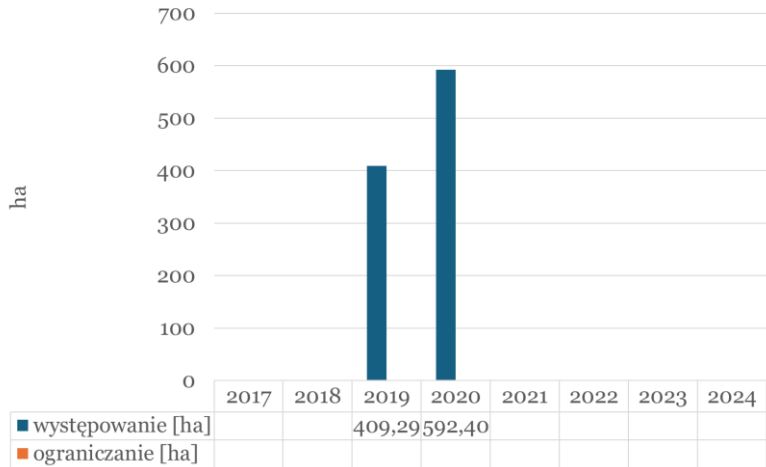
Szkodniki owadzie na gatunkach liściastych:

- ❖ Na terenie Nadleśnictwa Legnica odnotowano w ostatnich 8 latach szereg szkodników owadzych na gatunkach liściastych o wzmożonym, często gradacyjnym charakterze występowania:
- ❖ Zaewidencjonowano szkody od **zwójek dębowych** (2017-2019 i 2020 r.),
- ❖ **Piędzika przedzimka i innych miernikowców** 2017, 2020
lub o charakterze incydentalnym bez wpływu na stabilność drzewostanów
- ❖ **Kuprówkę** (2019-2021 r.)
- ❖ **Mszyce** na gatunkach liściastych (2017-2024 r.)
- ❖ Odnotowane szkody od **opietków** (2017, 2019, 2010, 2024 r.) i **rozwiertków** (2019 r.) mogą natomiast wpływać na przeżywalność starszych drzewostanów dębowych.
- ❖ Jesionowce (2019-2021 r.)
- ❖ Jeśniak czarny (2019-2010r.)

autor: Marek Tomalak

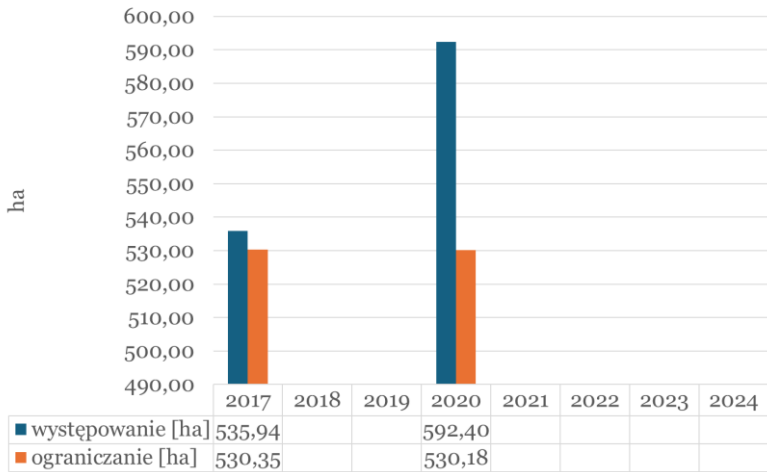
Zwójki dębowe

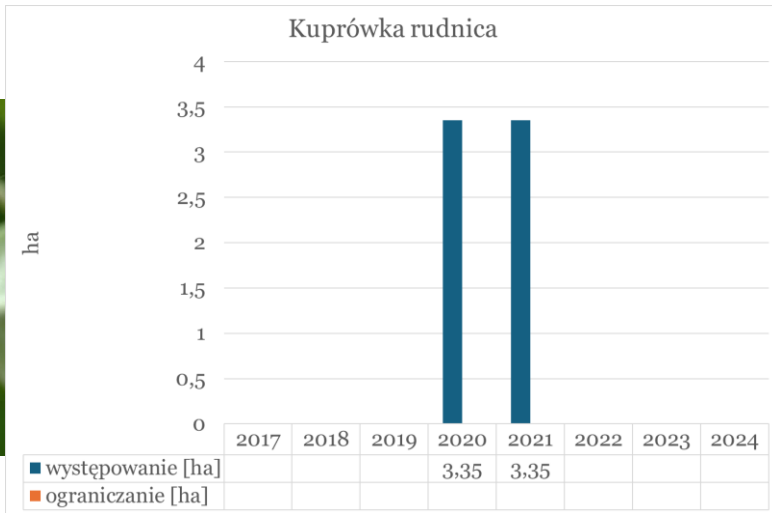
autor: Marek Tomalak

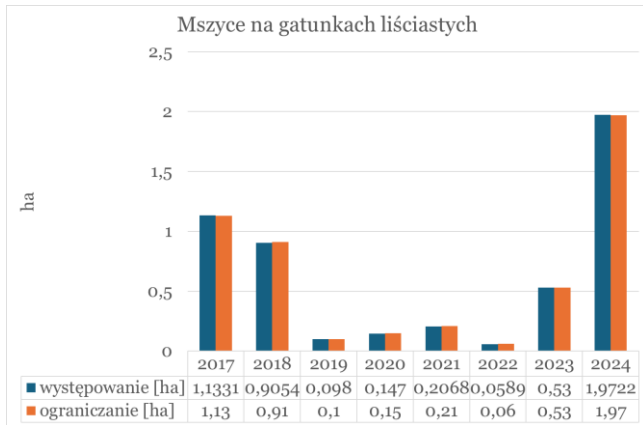
Piędzik przedzimek i inne miernikowce

autor: Marek Tomalak

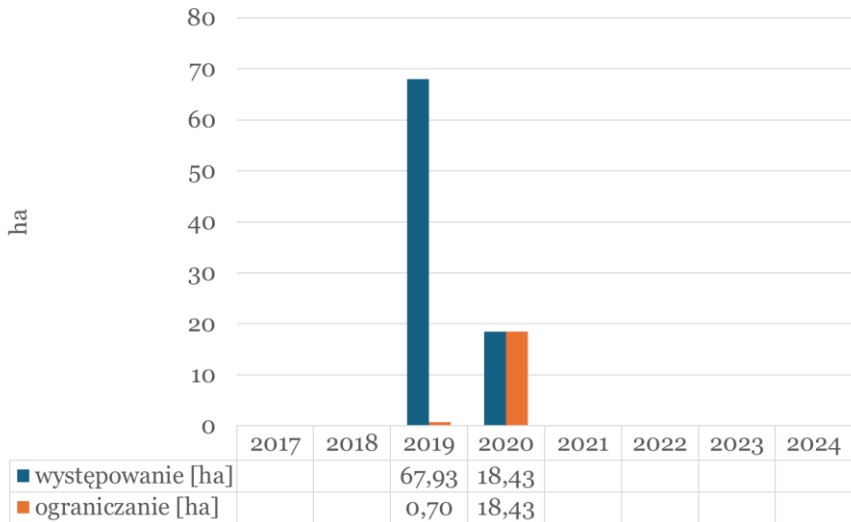

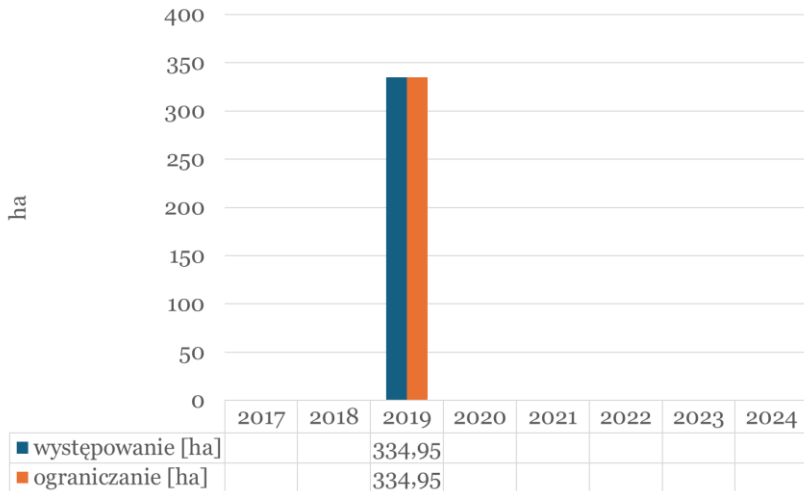
insektarium.net

Opiętki

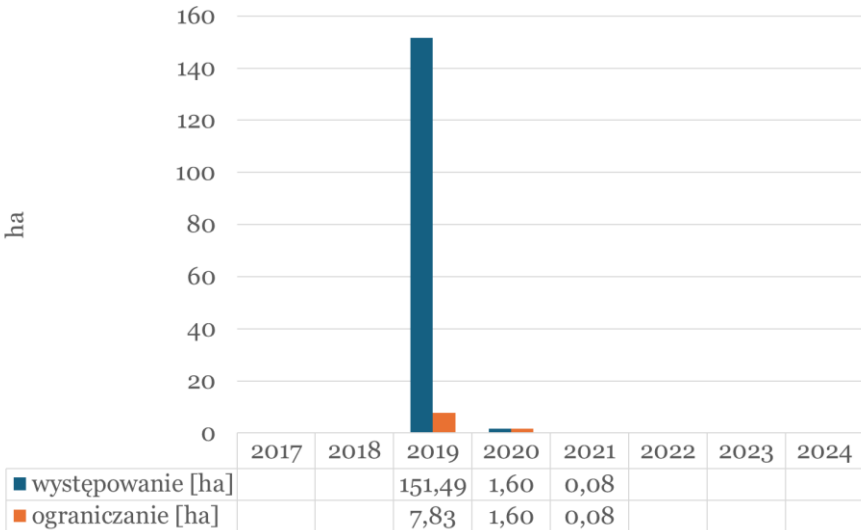
Rozwiertki

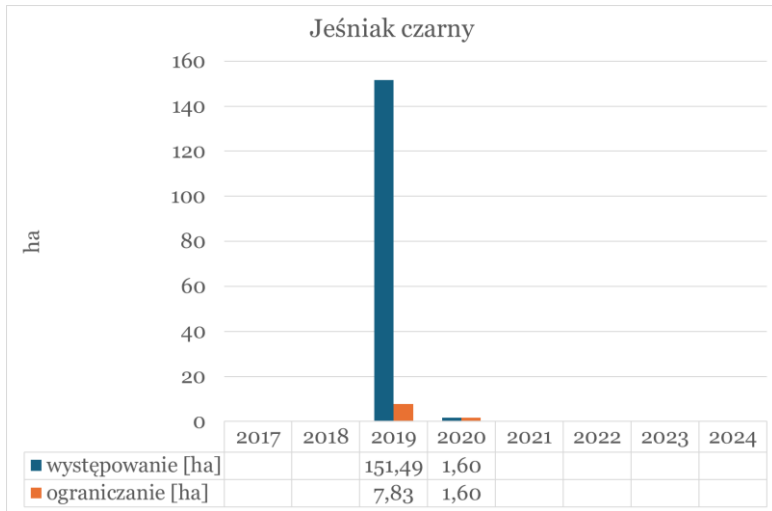

ha

Jesionowce

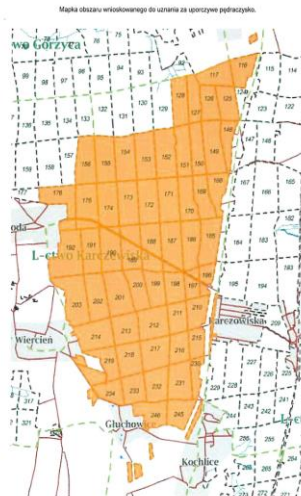
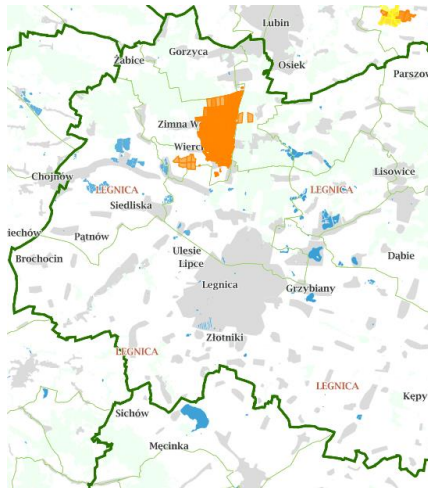

Na terenie Nadleśnictwa Legnica występuje obszar leśny uznany za uporczywe pędraczysko.

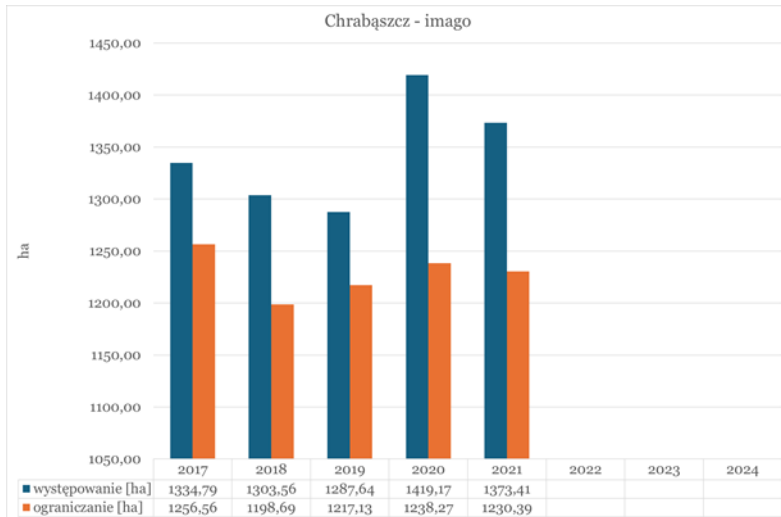
Obszar ten zgodnie z §18 był konsultowany i uzgodniony z Zespołem Ochrony Lasu i RDLP.

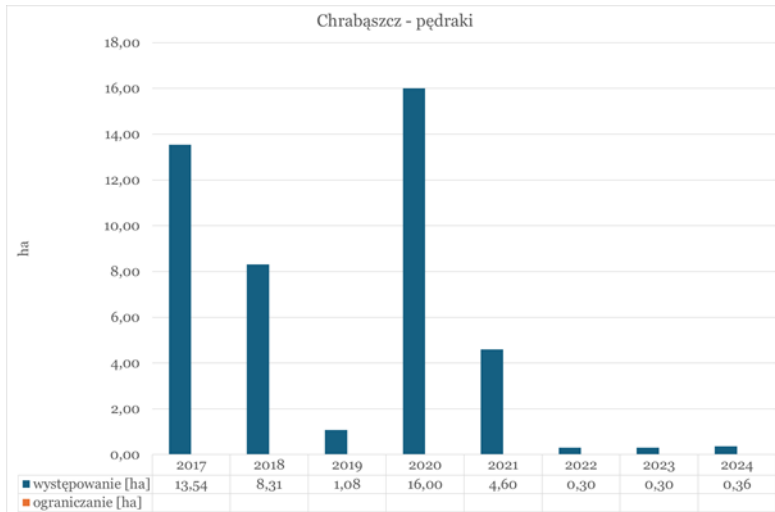

Oddziały leśne wchodzące w obszar uporczywego pędraczyska

W latach 2017-2021 były prowadzone zabiegi
agrolotnicze, ograniczające występowanie
chrabąszczy.

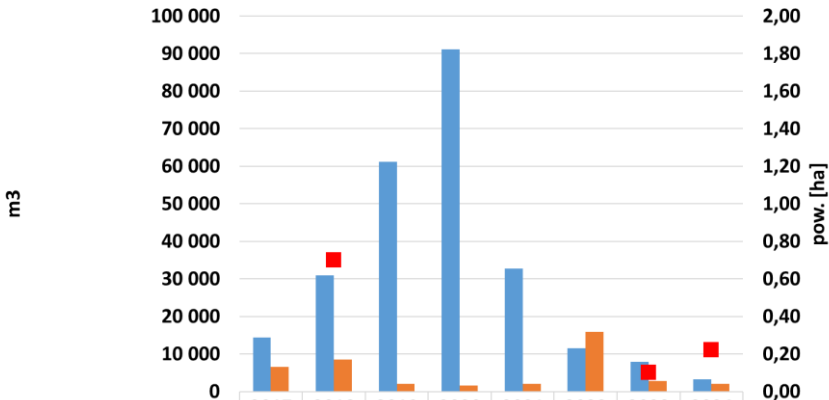

Szkody abiotyczne

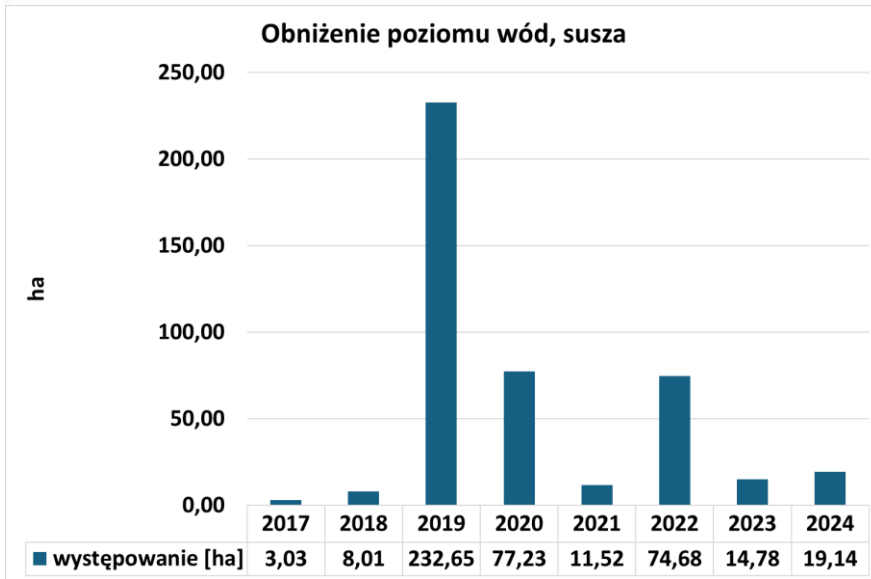
Rodzaj szkód/lata	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podtopienia i zalania					1,52		1,37	156,93
Obniżenie poziomu wód,susza	7,92	37,43	6096,14	7,33	385,09	52,93	23,19	24,5
Oparzenia, (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie				0,3	0,36	73,92	3,48	4,22
Zmrożenia, zwarzenia			4,25					713,86
Wiatr		0,7					0,1	0,22
Grad			7,11					
Pożar	0,53	3,72	1,34	2,36	0,02	8,9	2,67	1,94

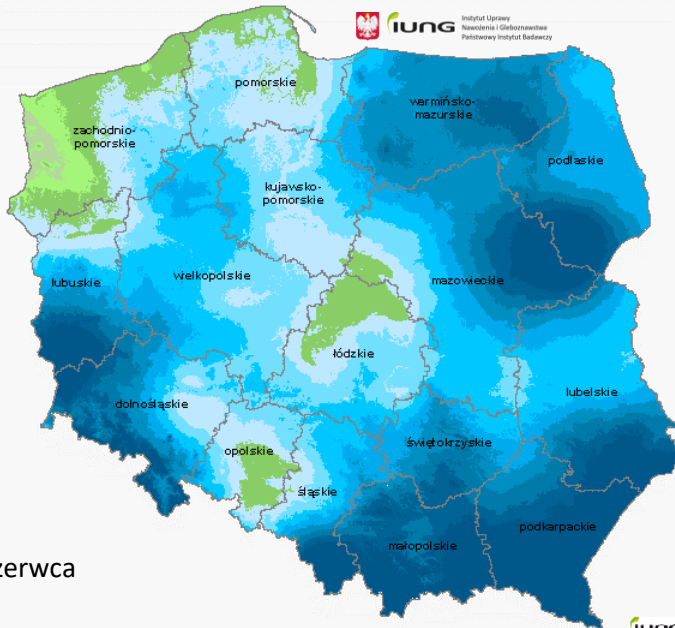

Cięcia sanitarne w Nadleśnictwie Legnica w latach 2017-2024

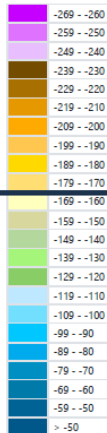

■ Posusz [m3]	14 319	30 962	61 121	91 101	32 712	11 497	7 893	3 321
■ Wiatrołomy [m3]	6 522	8 469	2 001	1 543	2 002	15 821	2 725	2 027
■ Pow. wiatrołomów [ha]		0,70					0,10	0,22

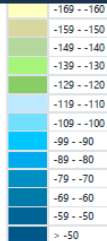
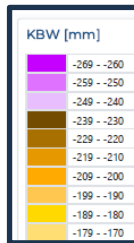
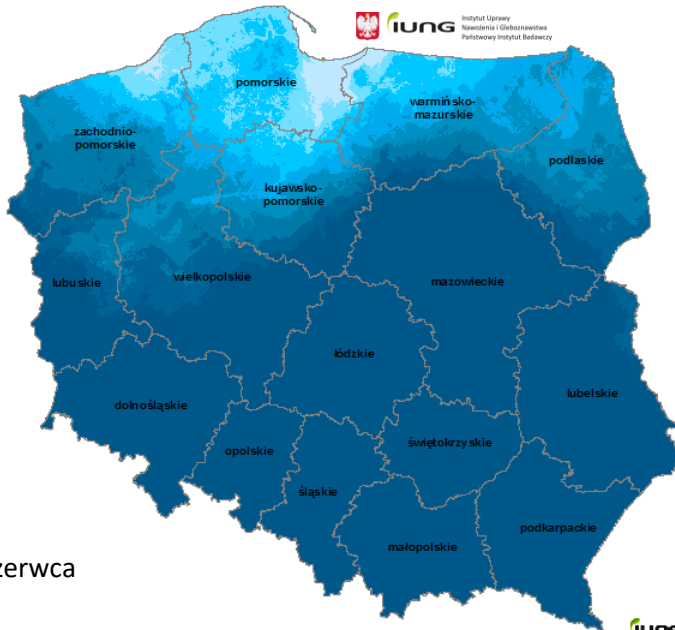
KBW [mm]

2012

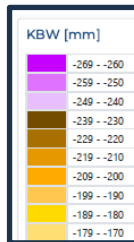
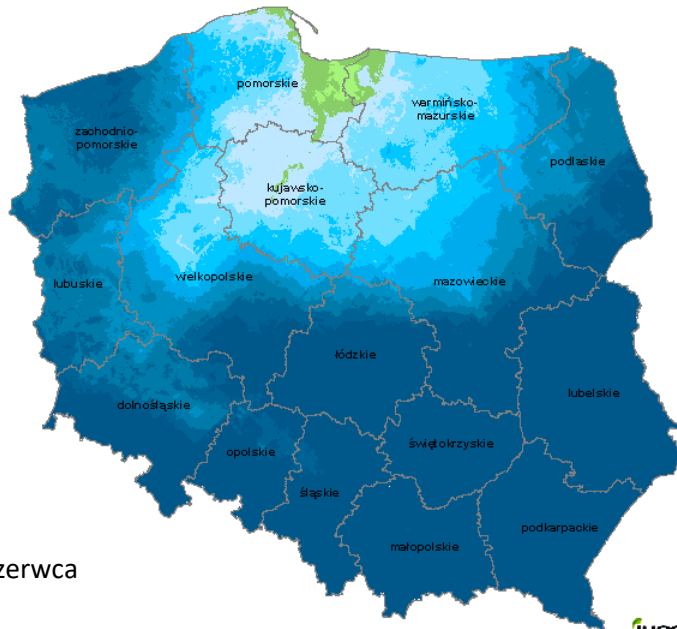
20 kwiecień do 20 czerwca

<https://susza.iung.pulawy.pl/kbw>

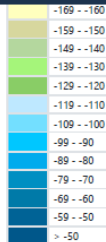
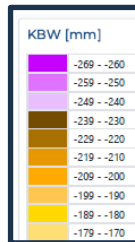
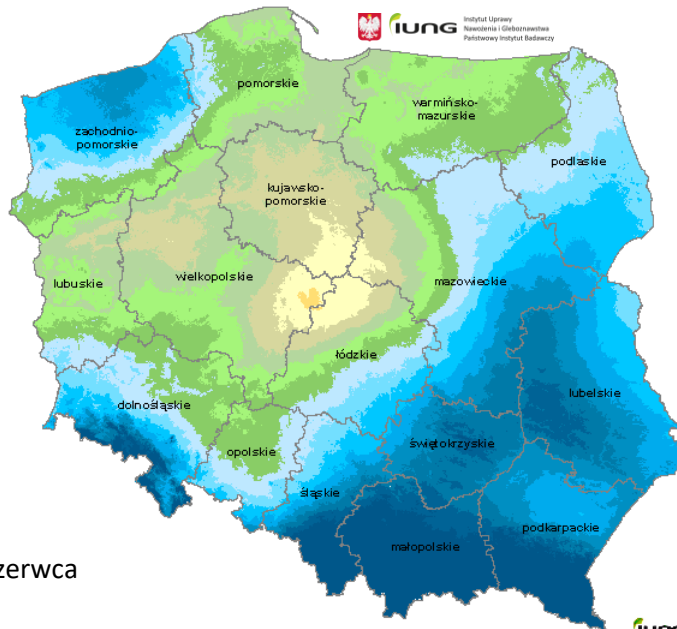
2013

20 kwiecień do 20 czerwca

2014

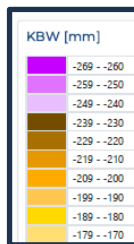
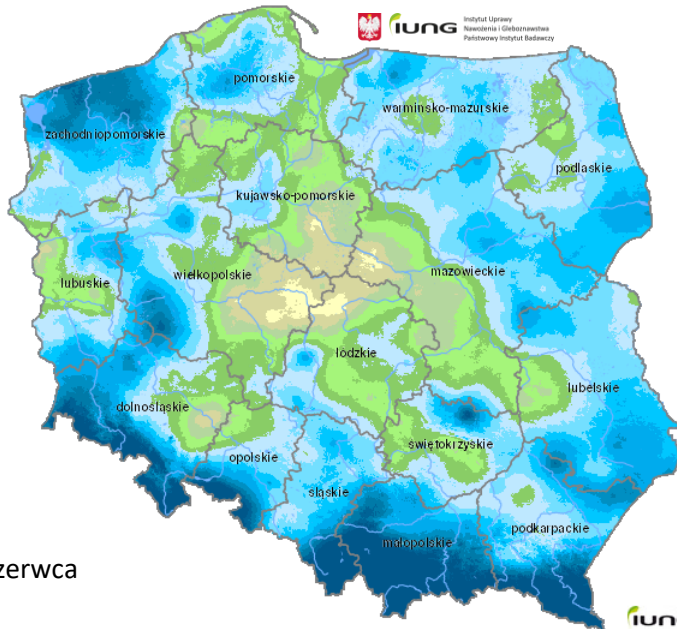
20 kwiecień do 20 czerwca

2015

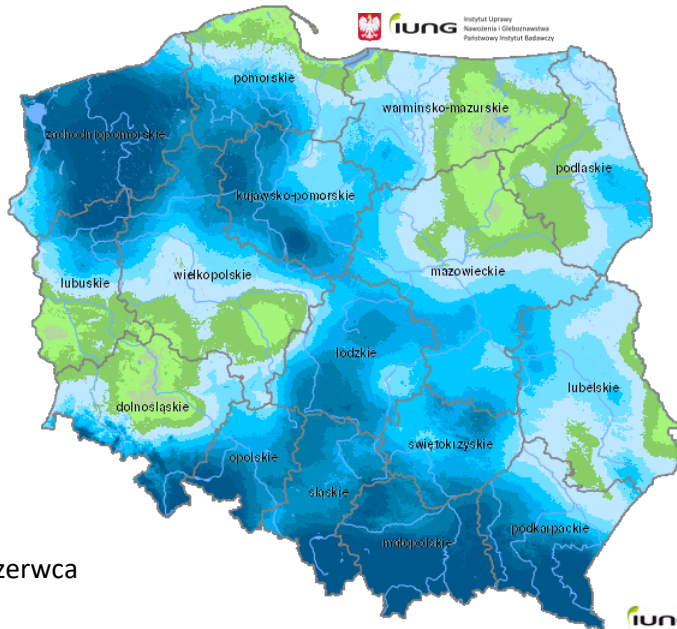
20 kwiecień do 20 czerwca

<https://susza.iung.pulawy.pl/kbw>

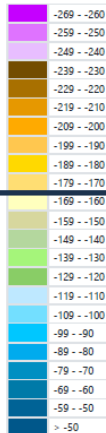

2016

20 kwiecień do 20 czerwca

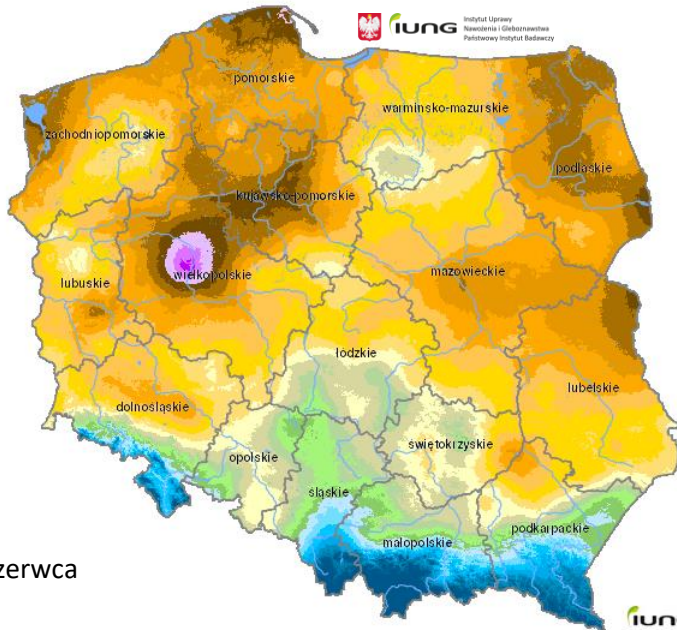

KBW [mm]

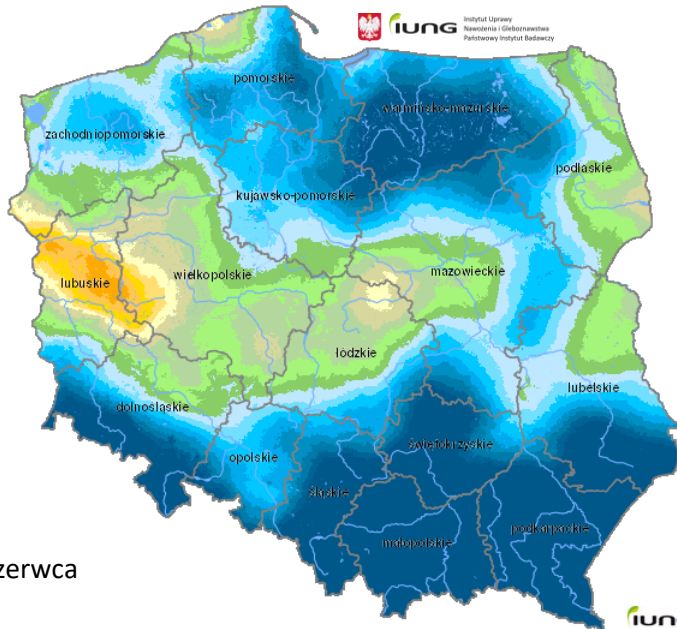
2017

20 kwiecień do 20 czerwca

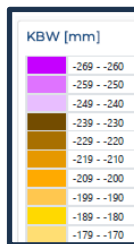
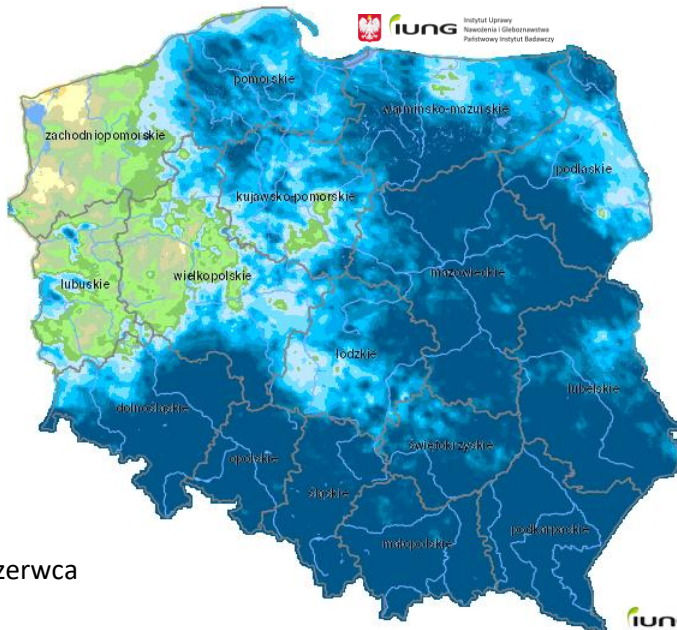
2018

20 kwiecień do 20 czerwca

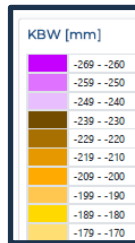
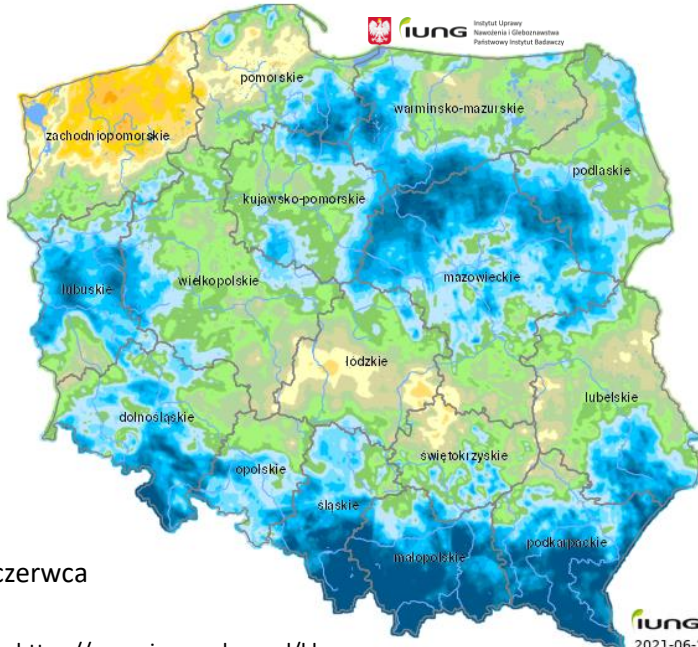
2019

20 kwiecień do 20 czerwca

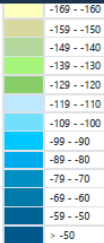
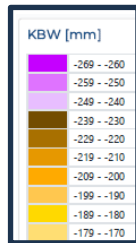
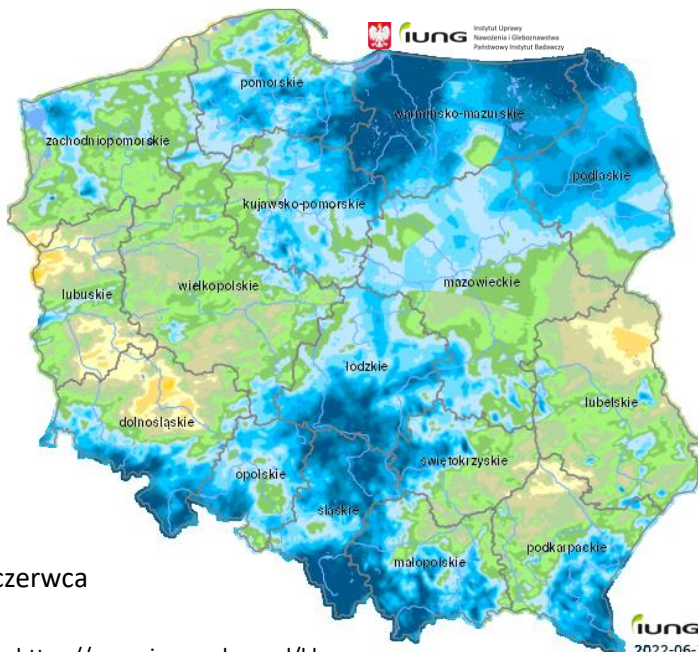
2020

20 kwiecień do 20 czerwca

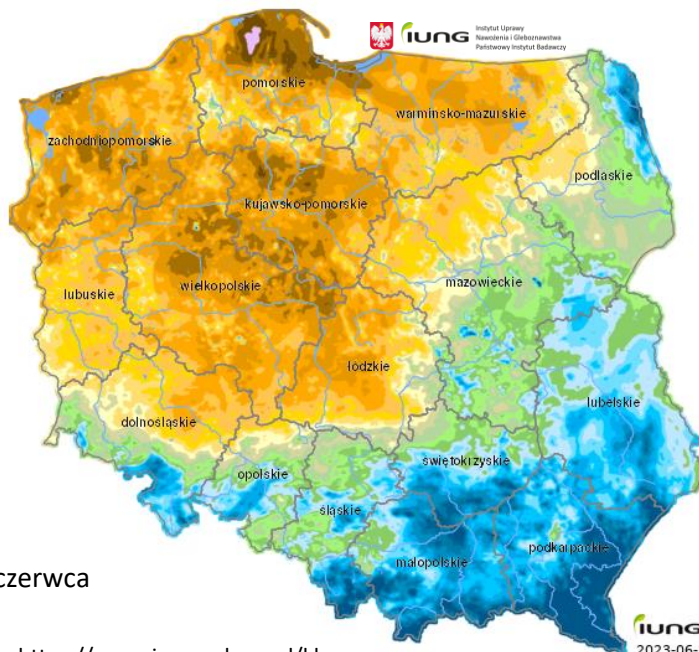
2021

20 kwiecień do 20 czerwca

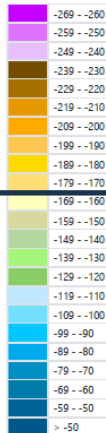

2022

20 kwiecień do 20 czerwca

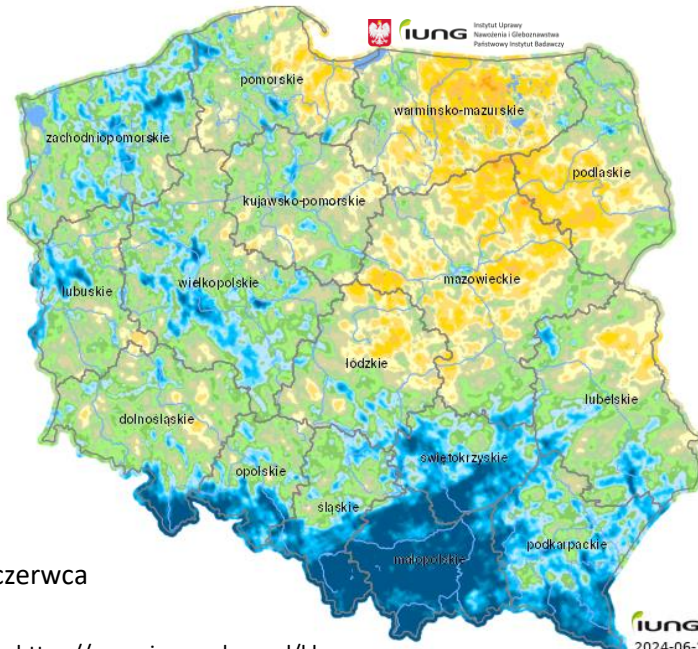

KBW [mm]

2023

20 kwiecień do 20 czerwca

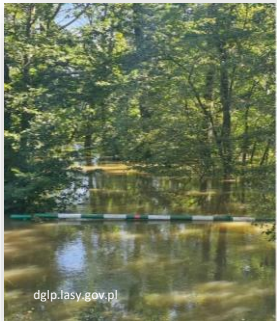
2024

20 kwiecień do 20 czerwca

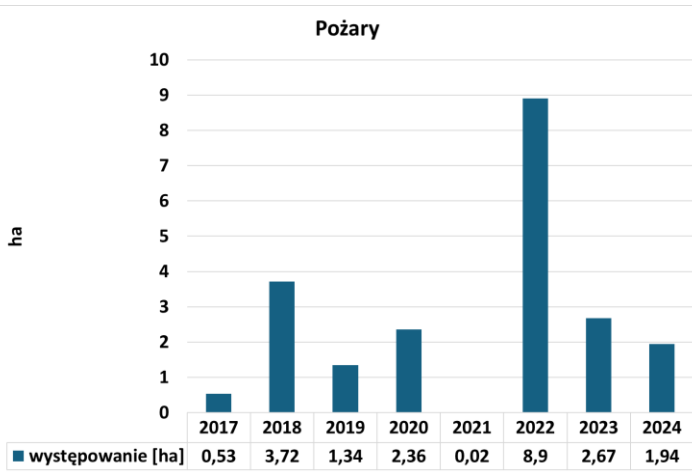
Zmrożenia, zwarzenia

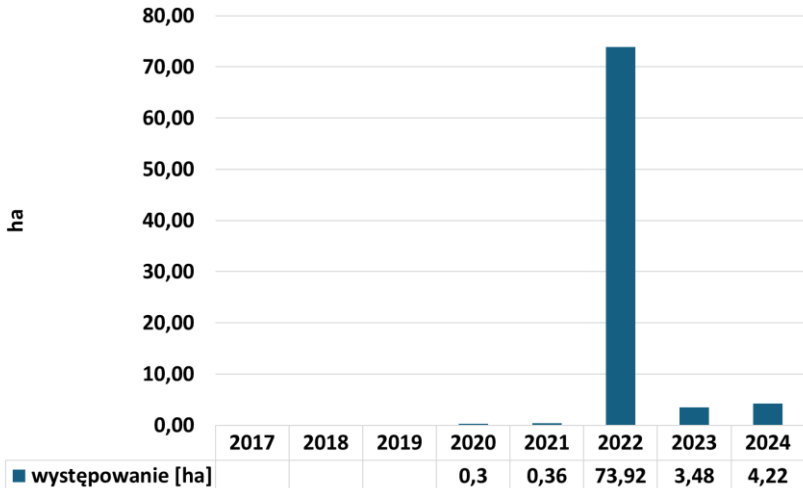
Podtopienia i zalania

Oparzenia, (zgorzel słoneczna), więdnienie i zamieranie

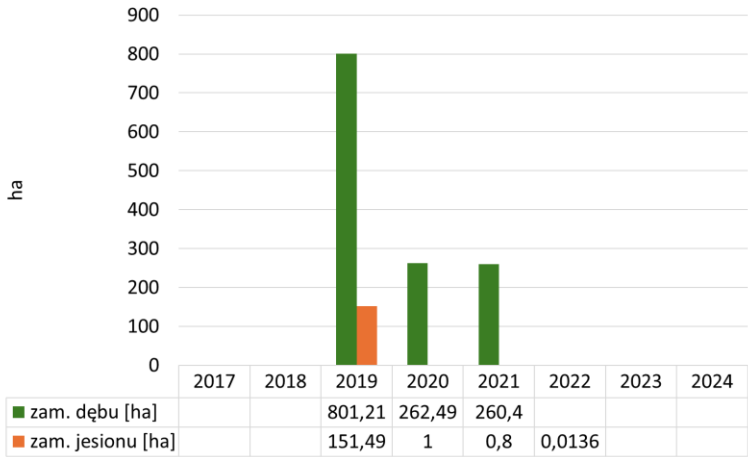
Choroby grzybowe i jemioła:

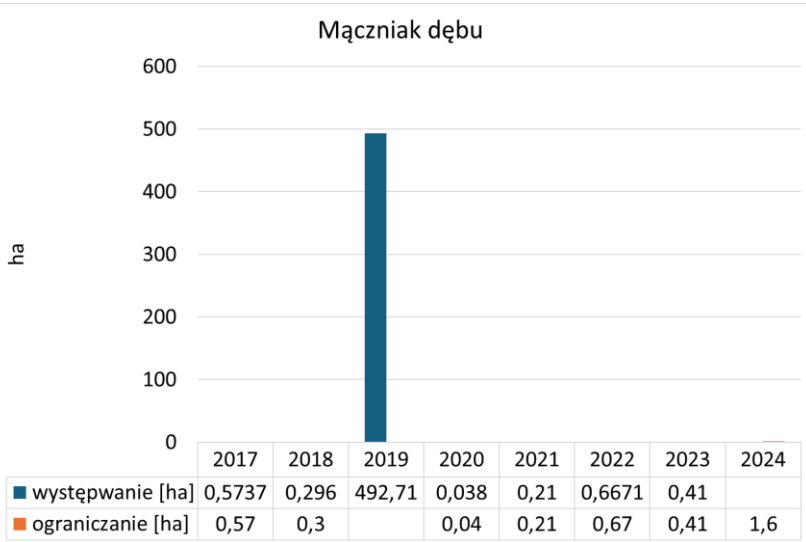
- ❖ Zamieranie dębu i jesionu
- ❖ Mączniak dębu
- ❖ Zamieranie pędów sosny
- ❖ Jemioła
- ❖ Zaewidencjonowano również inne szkody, m.in. powodujące choroby sadzonek: pasożytnicza zgorzel siewek, szara pleśń, plamistość liści.

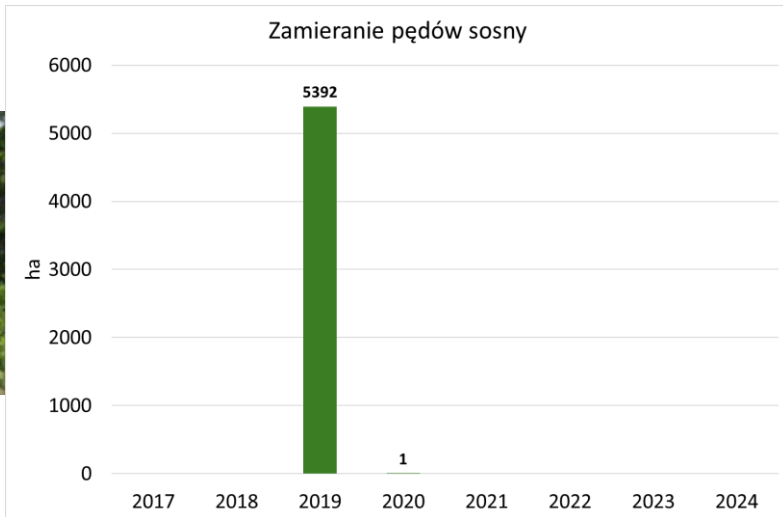

Zamieranie dębu i jesionu

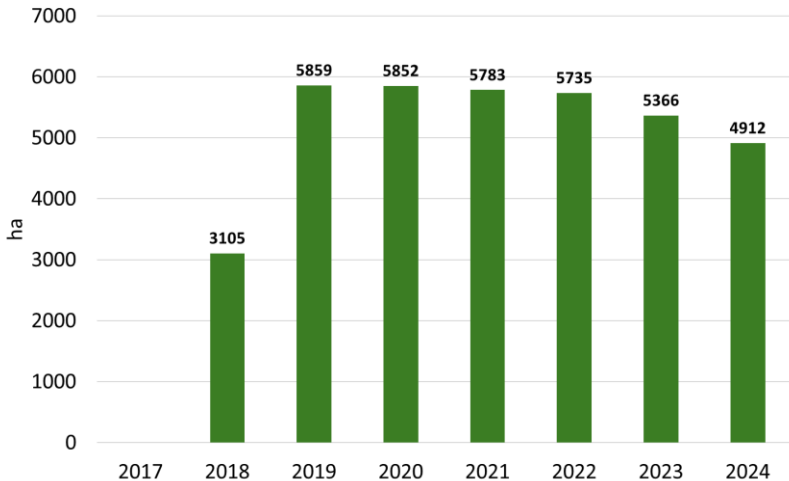

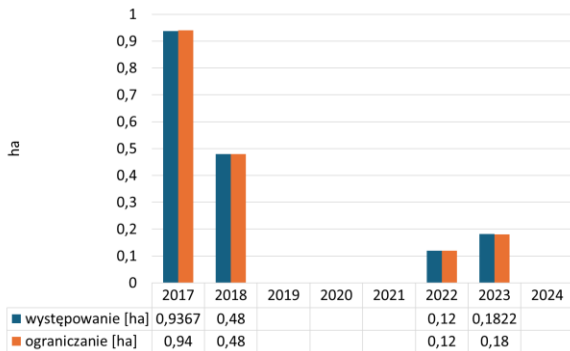

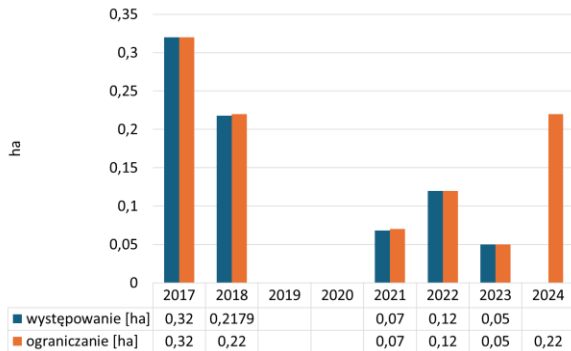
Występowanie jemioły

Pasożytnicza zgorzel siewek gatunków iglastych

Pasożytnicza zgorzel siewek gatunków liściastych

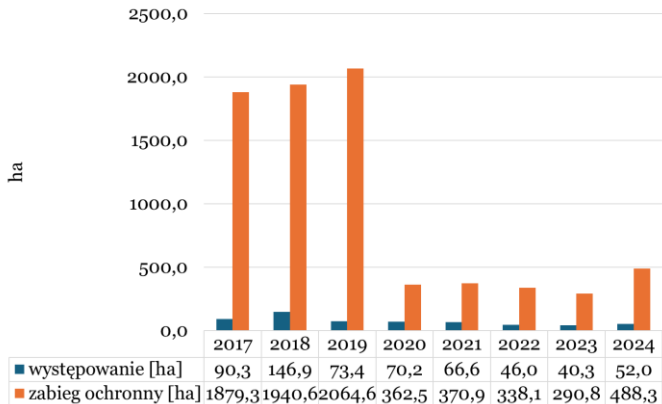
Szkody powodowane przez zwierzyne:

- ❖ Jeleniowate: 2017 r. – 2024 r.
- ❖ Bóbr: 2017 r. – 2024 r.
- ❖ Gryzonie: 2018 - 2020 r. , 2023– 2024 r.
- ❖ Dzik: 2017 r. – 2024 r.

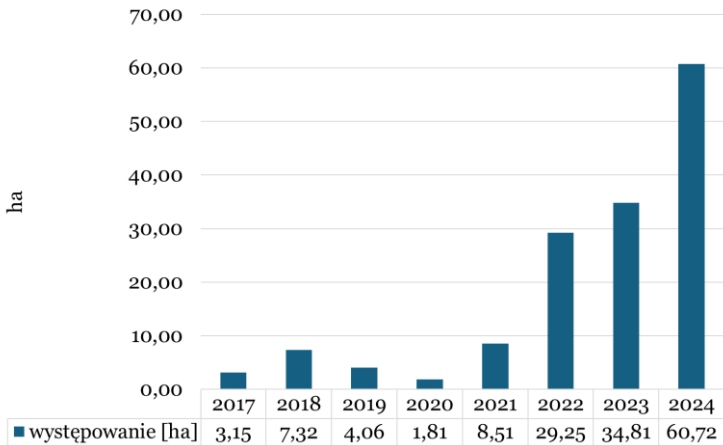

Szkody od jeleniowatych

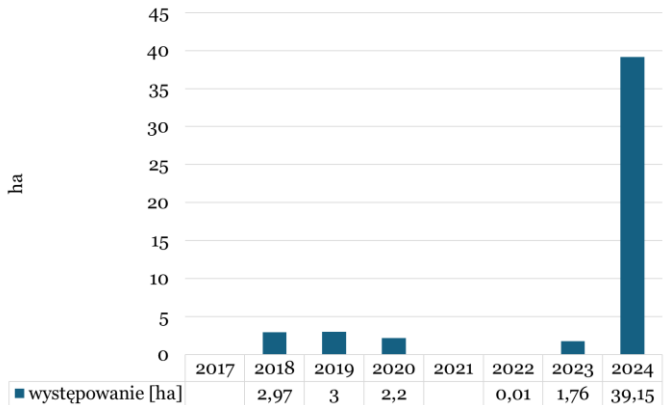

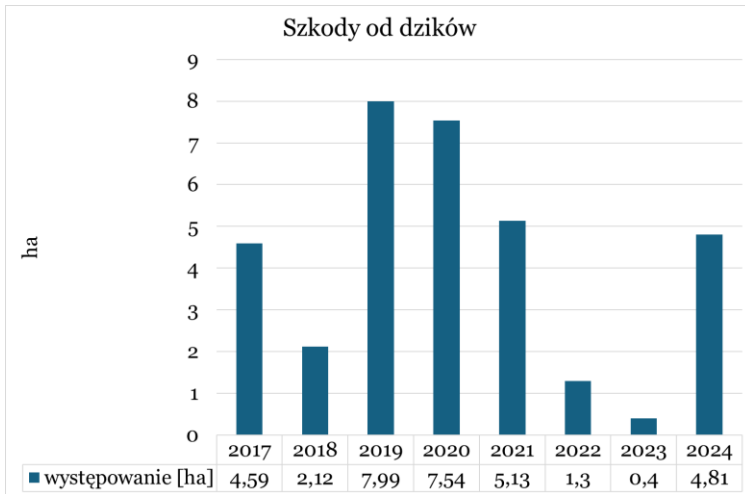
Szkody od bobrów

Szkody od gryzoni

Podsumowanie

- Stan zdrowotny drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Legnica można uznać za **dobry**, jednak część z nich może wykazywać cechy obniżonej stabilności;
- Obserwacja i ewidencja szkód w ciągu ostatnich 8 lat wskazuje, że największe zagrożenie dla **stabilności drzewostanów** tego nadleśnictwa stanowią czynniki abiotyczne w konsekwencji prowadzące do osłabienia i zamierania drzewostanów;
- W związku z suszą i osłabieniem drzew stwierdzane są szkody w drzewostanach iglastych od szkodników wtórnych, między innymi od kornika ostrożnego;
- Odnotowano w analizowanym okresie wzmożone występowania szkodników wtórnych na gatunkach liściastych (opiótki, jesionowce, jeśniaki) To zjawisko istotnie wpływa na zagrożenia dla kondycji zdrowotnej i stabilności drzewostanów;
- Odnotowywane gradacje zwójek dębowych i miernikowców w drzewostanach liściastych nie wpływają znacząco na stabilność drzewostanów, ale uszkodzone drzewostany mogą znacznie silniej podlegać presji szkodników wtórnych;

- W latach 2017-2024 pozyskano łącznie ponad **253 tyś m³** posuszu oraz ponad **41 tyś m³** złomów i wywrotów;
- Na terenie Nadleśnictwa Legnica obserwuje się incydentalne, czasami wzmożone, występowanie patogenów grzybowych powodujące choroby drzew (mączniak dębu, zamieranie wierzchołków pędów sosny) oraz zamieranie gatunków takich jak dąb i jesion.
- W analizowanym okresie inwentaryzowano występowanie **jemioły rozpierzchłej *Viscum album ssp. Austriacum*** i największą jej powierzchnię odnotowano w roku 2019. Występowanie jemioły miało i ma wpływ na osłabienie i zamieranie drzew, od roku 2019 odnotowuje się występowanie jemioły na podobnej niezmięnionej powierzchni;
- Powierzchnie uporczywego pędraczyska oraz intensywne cyklicznie powtarzające się rójki chrabąszcza majowego mogą być przyczyną zamierania upraw oraz trudności w odnawianiu zrębów co może w przyszłości mieć wpływ na stabilność drzewostanów.

- Od 2018 roku obserwuje się stopniowy spadek uszkodzeń ze strony **zwierzyny płowej**, które jednak nie zagrażają stabilności drzewostanów;
- Szkody od **bobrów** pojawiają się regularnie od 2017 roku i corocznie powierzchnia szkód wzrasta;
- Szkody od gryzoni odnotowywano w latach 2018-2020 a w roku 2024 nastąpił gwałtowny wzrost powierzchni szkód.

Lasy Państwowe

Dziękuję za uwagę

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
Zespół Ochrony Lasu we Wrocławiu
ul. Grunwaldzka 90 50-357 Wrocław
wroclaw@lasy.gov.pl
tel.: +48 71 377 17 92